

הַסֵּפֶד אִסְפֵּר

מנחם מענדל הרשקוביץ

חלק א

190 פריית
אשל
כפר חב"ד

פֶּתַח דְּבַר

פְּעָמִים רַבּוֹת בְּמַהֲלֵךְ הַשָּׁנָה, יוֹשְׁבִים אָנוּ בְּהַתְּעֵדוֹת חֲסִידִית
וּמְאִזְיָנִים בְּקֶשֶׁב רַב לְדַבְּרֵי ה' מְשֻׁפְּיעַ' - אוֹתוֹ חֲסִיד, לְרַב
בְּעַל זָקֵן לָבֵן, הַמְּסַפֵּר עַל מַהוּתוֹ שֶׁל יוֹם, וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ
בִּ'חֲסִידִישְׁקִיט' וְהַתְּקַשְׁרוֹת לְרַבָּנוּ-נְשִׂיאָנוּ.

לְעֵתִים, מִטָּה ה' מְשֻׁפְּיעַ' אֶת רֹאשׁוֹ מְעַט אַחֲרָה כְּנִזְכָּר,
וּמְתַרְפֵּק בְּגִעְגּוּעִים עַל אֲרוּעִים שְׁאֲרָעוּ בְּחִצְרֵי הַרְבֵּי בְּשָׁנִים
הָרֵאשׁוֹנוֹת, אֲרוּעִים בָּהֶם הָיָה נוֹכַח אוֹ שָׁמַע עֲלֵיהֶם מְכָלֵי
רֹאשׁוֹן. זֶה יָכוֹל לִהְיוֹת ה'תְּשֻׁלִּיף', הֶרְחַבְת 770, הַצִּרְטָר
הָרֵאשׁוֹן, וְעוֹד.

מִיְמֵינוּ וּמִשְׁמָאלָנוּ מְהַנְהִינִים ה'תְּמִימִים' וְהַאֲבָרְכִים שֶׁשָּׁמְעוּ
וְיוֹדְעִים עַל אוֹתוֹ אֲרוּעַ, וְאֵלּוּ אָנוּ הַיְלָדִים - לָאוּ דוֹקָא
שֶׁשָּׁמְעָנוּ וְלָרַב אֵינָנו יוֹדְעִים.

הַסֵּפֶר שֶׁלְפָנֵיכֶם שֵׁם לוֹ לְמַטָּרָה לְסַפֵּר עַל אוֹתָם אֲרוּעִים
הַיְסְטוֹרִיִּים מִשְׁמַעוֹתֵי־יָם בְּמַהֲלֵךְ שָׁנוֹת נְשִׂאוֹתוֹ שֶׁל הַרְבֵּי,
בְּצוּרָה קְלָה וּבְהִירָה שֶׁתִּקַּל לְדַעַת אוֹדוֹתָם וּלְזַכָּרָם הַיָּטֵב.

לְאוֹתָם אַרְוְעִים הָיוּ עֵדִים רַבִּים. אֶפְשָׁר לְסַפֵּר עַל כֶּף מְנַקְדֵּת
מִבְטוֹ שֶׁל אֶחָד מִזִּמְנֵי הַחֲסִידִים; נִתֵּן לְבַחַר בְּהַשְׁקָפָתוֹ שֶׁל
'תַּמִּים' צָעִיר; אֶפְשָׁר גַּם לְהַסְתַּכֵּל מִפּוֹנוֹ שֶׁל יֶלֶד אוֹ מְזוּיָתָהּ
שֶׁל אַחַת מִנְשׂוֹת חַב"ד הַמְשַׁקִּיפָה מִחִלּוֹן עֲזָרַת הַנְּשִׁים.

אִךָ הַזְּוִיָּת שֶׁנִּבְחָרָה הִיא דוֹקָא מְנַקְדֵּת מִבְטוֹ שֶׁל סַפְסָל, כְּפִי
שֶׁהַתְּבַטָּא הַרְבֵּי בְּאַחַת הַהִזְדַּמְנִיּוֹת כִּי "אֶפְלוֹ מִהַקִּירוֹת שֶׁל
770 נִתֵּן לְקַבֵּל". כֶּף נִתֵּן לְהַבִּין וּלְהַרְגִּישׁ כִּי בְּמַחִיצָתוֹ שֶׁל
הַרְבֵּי חֲדָרוֹ הָאֲרוּעִים וּמִשְׁמְעוֹתָם בְּכָל אֶחָד וְאַחַת וּבְכָל דָּבָר
וְדָבָר, וְאֶפְלוֹ בְּחַפְצֵי דוּמָם כְּסַפְסָל...

***

בְּרַצוֹנָנוּ לְהוֹדוֹת לְרַב מְנַחֵם מְעַנְדֵּל שִׁיחֵי' וּוְלָף, מְנַהֵל קַה"ת
בְּאַרְצֵי-הַקֹּדֶשׁ, שֶׁפָּתַח בְּפָנֵינוּ אֶת אַרְכִּינוֹ עַל-מְנַת שְׁנוּכַל
לְלוֹוֹת אֶת הַסֵּפֶר בְּתַמוּנוֹת מְאוֹתָן שָׁנִים הִיסְטוֹרִיּוֹת בְּחֶצֶר
הַרְבֵּי.

תַּמוּנוֹת אֵלוֹ אֵינָן תְּמִיד דוֹקָא מְאוֹתוֹ אַרְוְעַ עֲלָיו מְסַפֵּר בְּפָרֶק
בוֹ הֵן מוֹפִיעוֹת, אִךָ הֵן מִיִּטְיבוֹת לְהַעֲבִיר אֶת אֲוִירַת אוֹתָם
הַיְמִים.

כְּמוֹ-כֵן בְּרַצוֹנָנוּ לְהוֹדוֹת לְרַב יִצְחָק שִׁיחֵי' מַפְלָן, מְשֻׁלּוּחֵי
הַרְבֵּי לְעִיר אֶשְׁדוֹד, עַל הַהֲשָׁרָאָה וְהַעֲזָרָה בְּהוֹצָאת הַסֵּפֶר.

אָנוּ תְּפִלָּה שְׁעַל-יְדֵי חֲזוּק הַהִתְמַשְׁרוּת לְרַבְנוּ-נְשִׂיאָנוּ וְקִיּוּם
הוֹרְאוֹתָיו, נִזְכָּה לַחֲזוֹת שׁוֹב בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים, בְּנֶאֱלָה
הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה בְּקֶרֶב מִמֶּשׁ.

אֶשֶׁל הוֹצָאָה לְאוֹר

יום הבהיר ה' שבת "דין נצח"
ה'תשע"ג, כפר חב"ד

הספסל אספר

פְּרָק רֵאשׁוֹן

עֲנָנִים אֲפָרִים כֶּסֶף אֶת שָׁמַי נְיוֹ-יֹרֵק בְּאוֹתוֹ בְּקָר. דִּיב יֵצֵא מִתְחַנֵּת
הֶרְכֶּבֶת הַתְּחַתִּית - ה'סְבִיבִי' - וּפְסֵעַ בְּצַעְדִים נִמְרָצִים וּבוֹטְחִים
בְּשִׁכּוֹנַת 'לוֹאֵר אִיסְט-סִיד' - הֵצֵד הַמְזֻרְחִי הַתְּחַתוֹן שֶׁל רֵבַע מְנַהֲטוֹן.

בְּרָחוֹב נוֹרְפוֹלֵק 104 הוּא עָצֵר, מוֹל הַתְּרִיס הַמוֹגֵף שֶׁמְעַלְיו נִקְבַע
שְׁלֵט דְּהוּי בְּעֵבְרִית וּבְאֵנְגְלִית "נִגְרִיה". עַל עוֹד חֲנִיּוֹת רַבּוֹת בְּאֵזוֹר
הוֹפִיעוּ כְּתוֹבִים בְּעֵבְרִית - בְּרֵאשִׁית יְמֵהָ הִיְתָה הַשִּׁכּוֹנָה מְקוֹם
מְגוֹרִים לְאֵלְפֵי יְהוּדִים, וְעַד הַיּוֹם נוֹתְרוּ סִימָנִים לְכָף בְּדַמוֹת שְׁלִטֵי
הַחֲנִיּוֹת וּבְדַמוֹת עֲשׂוֹת בְּתִי-הַכְּנֶסֶת הַנִּמְצָאִים בָּהּ.

דִּיב הוֹצִיא מְכִיסוֹ אֶת צְרוֹר הַמְּפָתְחוֹת, פָּתַח אֶת אַרְבַּעַת הַמְּנַעְעוּלִים
וְהָרִים אֶת תְּרִיס הַבְּרָזֵל הַכָּבֵד בְּשִׁקְשׁוּק מִתְכַּתִּי. לְפָנָי שֶׁנִּכְנַס לְחִנּוֹת
- הוּא סָקֵר אֶת הֶרְחוֹב הַסְמוּךְ. מִדֵּי פַעַם הָיוּ הַלְקוֹחוֹת הַקְּבוּעִים
מְשִׁאִירִים עֲבוּרוֹ עֲבוֹדוֹת נְגָרוֹת שׁוֹנוֹת מְחוּץ לְנִגְרִיה, בְּשַׁעוֹת הָעֶרֶב
בְּהֵן הִיא סְגוּרָה, וּמְגִיעִים בְּמַהֲלָךְ הַיּוֹם לְעַדְכֵן לְאִיזוֹ עֲבוֹדָה הֵם
זְקוּקִים.

גַּם הַבְּקָר, בְּמֶרְחֵק קָטָן מֵהַנִּגְרִיה הִיָּה מְנַח סְפָסֶל-עֵץ חוּם, בְּעַל
מְרָאָה יָשָׁן. מְשַׁעֲנָתוֹ הִיְתָה מְפָרְקֶת מְבִרְגִיה וְנִמְשְׁכָה נְטוּיָה בְּרִשׁוּל
עַל הַמְדָרְכָה.

דיב לא אַבד זמן. הוא גרר אַת הספסל אַל תוֹף הנגְרִיה, וְחַלְעֵמִיד אוֹתוֹ
בְּשׁוֹרֵת הָעֲבוֹדוֹת הַמְּחֻכּוֹת לוֹ לְיוֹם זֶה. הוא לא יָדַע אִם יֵשׁ צָרָךְ לְתַקֵּן
אוֹתוֹ – אוֹ שָׂמָא דְּוִקָא לְפָרַק אוֹתוֹ. הוא יְחַפֵּה עַד שְׁמַנִּיחַ הַסְּפָסֵל
הָאֶלְמוֹנִי יְבוֹא וַיִּזְדַּהֵה, וּבִינְתִים גַּם הַסְּפָסֵל יְחַפֵּה עִמּוֹ.

נְשִׁים עַז נִתְּף בַּחוּץ. מְדֵי כַּמָּה דְּקוֹת הָאִיר בְּרַק אֶת הַנְּגְרִיה הָאֶפְלוֹלִית,
וְקוֹל רַעַם מִתְּגַלְגֵּל נִשְׁמַע אַחֲרָיו. 'מְזֶג-אֲוִיר דִּי רְגִיל לְעוֹנָה זֹו שֶׁל
הַקִּיץ', הִרְהַר דִּיב לְעַצְמוֹ, בֵּין נְסוּר לְהַבְרָגָה.

הוא סִים לְהִרְכִּיב מִטַּת נַעַר צְבֻעוֹנִית, וְהִרְשָׁה לְעַצְמוֹ לְהִתְמַתֵּחַ
מַעֲט.

"אוֹי!" נִשְׁמַע לְפִתַּע קוֹל אֲנַחָה כְּבֻדָּה, וְדִיב זָנַק מְמוֹשָׁבוּ בְּבִהָלָה.
הוא הִפְנָה מִבְּטוֹ לְעֵבֶר פֶּתַח הַחֲנוּת, אָךְ אִישׁ לֹא עָמַד שָׁם. הִרְחוּב
הָיָה שׁוֹמֵם מְאֹנְשִׁים שְׁנַמְלָטוּ מֵהַגֶּשֶׁם הַסּוֹחֵף אֶל תַּחַת מַחְסֵה.

הָאֲנַחָה נִשְׁנֵתָה, וְדִיב שָׁמַע בְּבִרוֹר שֶׁהִיא מְגִיעָה מִתּוֹף הַחֲנוּת.
הָאֶפְלוֹלִית שִׁשְׂרָרָה בְּחֲנוּת לֹא אֶפְשָׂרָה לוֹ לְרְאוֹת הַיֵּטֵב, וְהוּא נִגְשׁ
לְמִתְגַּיִם לְהַעֲלוֹת אוֹר נוֹסֵף. אָךְ גַּם בְּעֶזְרַת הָאוֹר הוּא לֹא הִצְלִיחַ
לְהַבְחִין בְּשׁוֹם נֶפֶשׁ חִיָּה בַּנְּגְרִיה.

"כָּאן, כָּאן", נִשְׁמַע קוֹל חָלוּשׁ מְעַרְמַת הַקֶּרְשִׁים.

הוא התקרב לערמה, והביט בה. עמדו שם קרשים שבורים, כמה דלתות של ארונות מטבח, דיקטים והספסל שהכניס הבקר. האם מישהו מתחבא מאחוריהם?

"זה אני, הספסל", חזר הקול ונשנה. "מדוע אתה מסתפל עלי כתרנגול בבני-אדם וכבני אדם בספסל?"

"אתה... מדבר?", גמגם דיב. "אני חולם אולי?"

"חולם?! בחלום!", פלט הספסל בבוז. "איזה מין נגר אתה אם אתה לא מדבר עם הרהיטים שלך?", הוסיף בתרעמת.

"תאמת...", אמר דיב, "אני בסך-הכל כמה שנים במקצוע. ירשתי את הנגריה מאבא שלי עליו-השלום, שנפטר בשיבה טובה לפני חמש שנים..."

"ההתנצלות התקבלה", פסק הספסל. "אתה יכול לחזור לעבד".

דיב התמה בקש לשוב אל הכלים והקרשים, אך הספסל קרא אחריו. "ככה אתה הולך? בלי לשאול ספסל קשיש למה הוא נלאנח?"

"ספסל קשיש, למה אתה נלאנח?", חזר אחריו דיב בציתנות.

"החצפה של הצעירים", מלמל לעצמו הספסל. "לי מתר לקרא לעצמי קשיש, אבל כשאתה אומר זאת זה כבר מעליב לגמרי! אני נראה קשיש?"

נולדתי בשכונת קראון-היטס - פתח הספסל את ספורו - בנגריה די דומה לזו, ואפלו בכך שגם היא הייתה בבעלות יהודי שומר תורה ומצוות. באותן שנים הייתה שכונת קראון-היטס מלאה ביהודים חרדים רבים, פעלו בה מאות בתי-כנסת, ישיבות ומוסדות יהודיים אחרים, ואף חצרות רבות של אדמו"רים היו בשכונה.

הנגריה בה נולדתי הייתה ממחית ביצור רהיטים לבתי-כנסת. אחד העובדים בנגריה היה חסיד חב"ד, והוא ספר בהתרגשות לבעל-הבית, פי הרבי הריי"צ - רבי יוסף-יצחק - מליובאוויטש, שעלה אז מרוסיה בנסי נסים - מצא דירה בשכונה, ברחוב איסטון-פרקווי, מספר 770.

"770 איסטון-פרקווי?", התפלא בעל-הבית. "האם זו לא הכתבת של המרפאה שנסגרה?"

"נכון!", אשר החסיד. "כעת הבית נקנה עבור הרבי הריי"צ שיתגורר בקומה השנייה, ואלו בקומה הראשונה יהיה בית-הכנסת של חסידי חב"ד!"

הַרְבֵּי הַרִי"צ בָּבֹאוּ לְאַרְצוֹת הַבְּרִית

בעל-הבית שנדבק בהתלהבותו של החסיד, הצהיר כי הוא יתרום את עשרת הספסלים הראשונים לבית-הכנסת! אני זכיתי להיות אחד מאותם עשרה ראשונים.

מספר ימים לאחר הרכישה הגיע אדמו"ר הרי"צ ל-770 ואמר לאנשים הבודדים שהיו שם, כיצד לסדר את מקום בית-הכנסת שיתפללו בו.

עבור בית-הכנסת נבחר החדר השני מצד ימין, שהיה החדר הגדול ביותר בקומה הראשונה. הספסלים החדשים סדרו בתוכו, ולאחר מכן התפללו תפלות מנחה וערבית.

לאחר תפלת ערבית הגישו משקה חריף, ואמרו עליו 'לחיים'. הרבי הרי"צ ברוך: "שהשם-יתברך יתן שהבית הזה יהיה דירת קבע בנפש - לתורה ועבודה, ודירת ארעי - פיון שבקרוב נהיה בארץ-הקודש עם משיח צדקנו".

ביום י"ט פאלול נכנס אדמו"ר הרי"צ להשתכן במבנה ויזמים אחר-כך, ביום כ"א פאלול, נערכה חגיגה רשמית של 'חנכת הבית', בה אמר אדמו"ר הרי"צ מאמר דבור-המתחיל "על שלשה דברים העולם עומד".

המאמר הזה נחרת בזכרוני חזק! - המשיך הספסל הנרגש. - גם הארוע היה מאוד מיחד, משום שהתקבצו אליו כל חסידיו חב"ד שהיו

